

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การมอบอำนาจของผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
(การเจรจาทำความตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและผู้เสียหาย
ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ กก ๕๒๐๓/๒๑๓๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ สรุปความได้ว่า มาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจสอบสวนกรณีที่นักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวหรือข้อตกลงเกี่ยวกับการจ้างที่ได้ทำไว้ ซึ่งถ้าผลการสอบสวนปรากฏว่าเป็นจริงตามนั้นให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้นั้นชดเชยค่าเสียหายให้แก่บุคคลดังกล่าวตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด ถ้าผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีหนังสือโต้แย้งมาภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเจรจาทำความตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและผู้เสียหาย แต่โดยที่ในปัจจุบันปรากฏว่ามีเรื่องร้องเรียนจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวชดเชยค่าเสียหาย และการดำเนินการได้เข้าสู่ขั้นตอนที่ผู้ว่าการจะต้องเจรจาทำความตกลงเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ผู้ว่าการมีภารกิจในการปฏิบัติงานจำนวนมาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงขอหารือว่าในกรณีนี้ผู้ว่าการสามารถมอบอำนาจให้รองผู้ว่าการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้เจรจาทำความตกลงตามความในหมวด ๕ การปฏิบัติราชการแทน แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว เห็นว่าโดยที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มีสาระสำคัญในการจัดระเบียบราชการและการบริหารราชการเพื่อใช้บังคับเฉพาะกับการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการเท่านั้น โดยมีได้กำหนดให้รัฐวิสาหกิจอยู่ในการจัดระเบียบราชการแต่อย่างใด เมื่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ จึง

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๙๐๑/๑๒๑๐ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑มาตรา ๗ ให้ ททท. เป็นนิติบุคคล มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขา

ไม่อาจนำหลักเกณฑ์เรื่องการมอบอำนาจตามความในหมวด ๕ การปฏิบัติราชการแทน มาตรา ๓๘^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ มาใช้บังคับได้

สำหรับบทบัญญัติมาตรา ๓๐^๓ แห่งพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ให้อำนาจแก่ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในอันที่จะมอบอำนาจให้รองผู้ว่าการ หรือตัวแทนของ ททท. หรือบุคคลใดได้นั้น ก็ไม่อาจนำมาใช้กับกรณีนี้ได้ เพราะบทบัญญัติดังกล่าวเป็นเรื่องอำนาจของผู้ว่าการที่จะกระทำในนามของ ททท. ในกิจการของ ททท. ส่วนกรณีที่เป็นปัญหานี้เป็นกรณีที่มาตรา ๒๑ (๒)^๔ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ว่าการในฐานะเป็นผู้ว่าการโดยตรง มิใช่เป็นการกระทำในนามของ ททท. จึงไม่อาจนำหลักเกณฑ์การมอบอำนาจของผู้ว่าการตามที่บัญญัติไว้ใน

ภายนอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๒มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่น ที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

๑ล๑

๑ล๑

๓มาตรา ๓๐ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ว่าการเป็นผู้กระทำในนามของ ททท. และเป็นผู้แทนของ ททท. และเพื่อการนี้ผู้ว่าการอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าการ หรือตัวแทนของ ททท. ตามมาตรา ๗ หรือบุคคลใด ปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างแทนได้ แต่ในกรณีเช่นว่านี้ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่ผู้ว่าการกระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน ททท. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

๔มาตรา ๒๑

๑ล๑

๑ล๑

(๒) ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นนักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการท่องเที่ยวซึ่งมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย หรือเป็นมัคคุเทศก์ เมื่อนายทะเบียนได้ทำการสอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นจริงตามนั้น ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลดังกล่าวตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด ถ้าผู้ประกอบการท่องเที่ยวไม่มีหนังสือโต้แย้งมาภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนดำเนินการตาม (๑) (ก) หรือ (ข) โดยอนุโลม แต่ถ้าผู้ประกอบการท่องเที่ยวมีหนังสือโต้แย้งมาภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ผู้ว่าการเจรจาทำความตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและผู้เสียหาย ถ้าตกลงกันได้ให้ผู้ว่าการจ่ายเงินจากหลักประกันให้แก่ผู้เสียหายตามที่ได้ตกลงกัน ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ผู้เสียหายและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตั้งอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด และให้นำกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับ หากกรณีที่เกิดตกลงกันไม่ได้เป็นกรณีที่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเสนอจำนวนเงินที่จะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายน้อยกว่าจำนวนเงินที่นายทะเบียนกำหนด ให้ผู้ว่าการจ่ายเงินจากหลักประกันให้แก่ผู้เสียหายตามจำนวนเงินที่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเสนอที่จะชดใช้นั้น โดยให้ถือว่าจำนวนเงินที่เหลืออยู่เป็นค่าเสียหายที่ตกลงกันไม่ได้

๑ล๑

๑ล๑

มาตรา ๓๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยฯ มาใช้บังคับกับกรณีนี้ได้
อย่างไรก็ตาม การเจรจาดังกล่าวเป็นการดำเนินการเพื่อชดใช้ค่าเสียหายในทางแพ่ง ดังนั้น หาก
ผู้ว่าการประสงค์จะมอบอำนาจในเรื่องนี้ให้แก่รองผู้ว่าการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ก็ย่อมกระทำได้
ตามหลักการมอบอำนาจโดยการตั้งตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๐

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น